

2.3 Falsejament electoral i caciquisme

insalba.cat El sistema de torn de partits o bipartidisme no es basava en el principi democràtic del govern que sortia de la representació parlamentària (i aquesta, per la seva banda, del vot lliure), sinó que era un acord previ entre els partits dinàstics sobre qui havia de governar a cada moment segons les circumstàncies

El mecanisme de falsejament electoral constava de diverses fases:

A) **ENCASELLAT**: : De forma pactada, el rei encarregava la formació d'un nou govern al partit que li tocava governar.

El cap de gabinet convocava eleccions amb l'objectiu de construir una majoria parlamentària per governar de manera estable. Des del ministeri de Governació es confeccionava l'**encasellat o llistes de diputats que haurien de sortir** elegits i guanyadors a cada districte, reservant sempre alguns al partit de l'oposició

El encasellat es lliurava als governadors civils de cada província perquè imposessin la llista als ajuntaments a través dels **cacics locals**.

B) ELS CACICS

Cacics. Eren persones notables procedents sobretot del medi rural, sovint rics propietaris que donaven feina a jornalers i que tenien una gran influència en la vida local, tant en l'aspecte social com en el polític.

També n'hi havia que eren advocats, professionals de prestigi o funcionaris de l'administració.

Orientaven el vot de la població del seu districte exercint la coacció. Com ho feien?

- Comprant vots a canvi de favors: prometent llocs de treball a l'Ajuntament o en tasques agrícoles;
- Solucionant problemes judicials a favor i tràmits burocràtics pendents
- Lliurant els amics del servei militar mitjançant la simulació d'inutilitat física o pagament de diners
- Discriminant als que no respectaven els seus interessos
- I, inclús mitjançant amenaces o violència.

El caciquisme va ser un fenomen que es va produir a totes les regions d'Espanya, però allà on va assolir més importància va ser a Andalusia, a Galícia i a Castella

C) LA TUPINADA o "PUCHERAZO"

Quan les coaccions no eren suficients, es podia recórrer a una sèrie de trampes electorals (tupinada) com per exemple:

- Manipular els censos d'electors (en els quals s'inclouïen a persones mortes que "exercien" el vot, o s'exclouïen altres vives).
- Canviar les paperetes de l'urna o les actes
- Compra de vots

Aquestes pràctiques fraudulentament van dur el desencís a una bona part de la població, que es va concretar en un **abstencionisme electoral molt alt**.

L'apatia política s'explica per l'escassa connexió dels partits dinàstics amb la població i la desconfiança dels electors en els polítics.

Aquest sistema electoral que ajudava a canviar el govern segons les circumstàncies ve a substituir el sistema de pronunciaments militars de l'etapa anterior.

